

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน: กรณีศึกษา ผู้ประกอบการในจังหวัดอุบลราชธานี

Desirable Characteristics of Accountants in Establishment for Approaching to
AEC : A Case Study of Ubon Ratchathani Province

สิริมา บูรณ์กุศล^{1*} และ ธนาศักดิ์ ข่ายกระโทก¹

Sirima Boonkuson^{1*} and Tanasak Kaykratok¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชธานี กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการ จำนวน 290 ชุด โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ เิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ 41-45 ปีระดับการศึกษาปริญญาตรีดำรงตำแหน่งในสถานประกอบการ คือ ผู้จัดการ ประเภทธุรกิจของสถานประกอบการคือ การขายส่งและการขายปลีก ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี มีจำนวนนักบัญชีที่อยู่ในบริษัท จำนวน 1-2 คน และนักบัญชีที่อยู่ในบริษัทจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของรายด้านของสถานประกอบการ ต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ คุณลักษณะรายข้อของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์

คำสำคัญ: คุณลักษณะ นักบัญชี ประชาคมอาเซียน

Abstract

The Objective of this research was to desirable characteristics of accountants in establishment for approaching to AEC and to guide the development and improvement of bachelor of accountancy in Ratchathani University. The sample group used in this research was 290 establishments. The researcher used simple random sampling method. The data analysis was done by using percentage, mean and standard deviation. The results of this research were that the majority were female, 41-45 years old, with an educational level of bachelors' degree, positions in the establishment 's manager, type of business establishment is wholesale and retail, the period of time in operation is mostly between 11-15 years, the number of accountants in the company 1-2 persons, most of accountants earn the bachelor's degree. The result showed that the desirable characteristics of accountants in establishment for approaching to AEC at high level was moral and professional ethics, following with skills specific person and the technical skills and practical functions. Furthermore, an analysis in detail reveals that an most establishment is honest.

Keywords: Characteristics, Accountants, AEC

¹ มหาวิทยาลัยราชธานี

¹ Ratchathani University

* Corresponding author. E-mail: angel_tukta@hotmail.com

บทนำ

วิชาชีพบัญชีถือเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยถือว่าวิชาชีพนี้เปรียบเสมือนภาษาที่ใช้สื่อสารข้อมูลทางการเงิน ผลการบริหารขององค์กร ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ การประกอบวิชาชีพบัญชี ตามกฎหมายใหม่ให้ความหมายไว้ คือ การประกอบวิชาชีพบัญชี ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 คือ การประกอบวิชาชีพด้าน (1) การทำบัญชี (2) การสอบบัญชี (3) การบัญชีบริหาร (4) การวางระบบบัญชี (5) การบัญชีภาษีอากร (6) การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี (7) การบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547) ซึ่งในปัจจุบันองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างก็เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านวิชาการบัญชี ดังนั้นวิชาชีพนี้จึงเป็นวิชาชีพที่อยู่ในความต้องการของตลาดแรงงานเสมอ อีกทั้งวิชาชีพบัญชีเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่จะเปิดเสรีในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2559 ดังนั้น นักบัญชีไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาและปรับตัวให้มีความสามารถและมีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของตลาดในปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้ที่จะเปิดเสรีด้านวิชาชีพบัญชี

จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอยู่ตลอดเวลาทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจโดยเห็นได้จากข้อมูลเบื้องต้นของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดอุบลราชธานีมีผู้ประกอบการนิติบุคคลที่จดทะเบียนประเภทบริษัทจำกัด ต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดอุบลราชธานีจำนวนทั้งสิ้น 1,053 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์, 2558: ออนไลน์) ผู้ประกอบการประเภทบริษัทจำกัด มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างยิ่ง เป็นหน่วยธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งมีเงินทุนและทรัพย์สินตลอดจนมีการจ้างงานเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นการดำเนินงานของบริษัทไม่ว่าจะเป็นด้านความเจริญเติบโต หรือการล้มเลิกกิจการจึงมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ในส่วนของผู้ประกอบการจึงต้องการนักบัญชีที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและชัดเจน มีความสามารถในการพัฒนาและปรับบทบาทของตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ทุกขณะ มีความรอบรู้และเข้าใจในด้านต่างๆ ขององค์กรได้เป็นอย่างดี มีความเป็นผู้นำ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงไปของโลกธุรกิจในยุคปัจจุบันและอนาคตได้ (สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2547: ออนไลน์) และในขณะเดียวกันก็ต้องมีความรู้ทักษะในวิชาชีพบัญชีสนับสนุนผู้ประกอบการเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับมหาวิทยาลัยราชธานีเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต สาขาการบัญชีออกสู่ตลาดแรงงานในจังหวัดอุบลราชธานี โดยเริ่มเปิดหลักสูตรปริญญาตรี สาขาการบัญชี ในปี พ.ศ. 2538

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเพื่อให้องค์กรต่างๆ ได้บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีที่ตอบสนองต่อความต้องการซึ่งผู้ใช้งบการเงินจะได้รับข้อมูลที่มีคุณภาพรวมทั้งสถาบันการศึกษาได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณลักษณะบัณฑิต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนกรณีศึกษา ผู้ประกอบการในจังหวัดอุบลราชธานีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากมุมมองผู้ประกอบการ ในจังหวัดอุบลราชธานี และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชธานีที่จะผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์มีความรู้ความสามารถเข้าไปปฏิบัติงานในองค์กรต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนอกจากนี้ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางให้แก่บัณฑิตที่จะพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

วิธีการศึกษา

นิยามศัพท์

1. คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ดี พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีการเรียบเรียงจากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพ (ฉบับที่ 1-8) โดยสามารถสรุปเป็นคุณลักษณะจำนวน 6คุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1.1 ด้านทักษะทางปัญญา
- 1.2 ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน
- 1.3 ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
- 1.4 ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร
- 1.5 ด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ
- 1.6 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) หมายถึงการร่วมกันทาง เศรษฐกิจของประเทศในเขตอาเซียน เพื่อผลประโยชน์ในอำนาจการต่อรองทางเศรษฐกิจ การส่งออก และการนำเข้า ของสินค้า

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือผู้ประกอบการนิติบุคคลที่จดทะเบียนประเภทบริษัทจำกัดต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าในจังหวัดอุบลราชธานีจำนวนทั้งสิ้น 1,053ราย

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ใช้สูตรจากการคำนวณขนาดตัวอย่างโดยทราบจำนวนประชากรของทหาโรยามาเน (Taro Yamane, 1973.) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวนประชากร 1,053ราย ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 290 ชุด ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการนิติบุคคลที่จดทะเบียนประเภทบริษัทจำกัดต่อสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าในจังหวัดอุบลราชธานีโดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการ กรรมการบริหาร หรือเจ้าของบริษัท จำนวน290ราย ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา วารสารทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ งานวิจัยและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires)โดยขั้นตอนของการสร้างแบบสอบถามเริ่มจากการทบทวนวรรณกรรม ตลอดจนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากนั้นได้ สอบถามผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

โดยมีขั้นตอนในการพัฒนาแบบสอบถาม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทบทวนวรรณกรรมจากตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ จากหนังสือวารสารเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามโดยออกแบบสอบถามและวิธีการตอบคำถาม

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิในด้านคุณลักษณะของนักบัญชีและด้านสถิติเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) ของเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งไปรษณีย์ จำนวน 290 ชุด โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการบรรยายลักษณะข้อมูลทั่วไปความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้โปรแกรมคำนวณทางสถิติ

สำหรับการวัดระดับความสำคัญของความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ เป็นการให้ระดับความสำคัญด้วยคะแนน (Rating Scale) ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548)

- 1) ค่าระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีระดับความสำคัญมากที่สุด
- 2) ค่าระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีระดับความสำคัญมาก
- 3) ค่าระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีระดับความสำคัญปานกลาง
- 4) ค่าระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีระดับความสำคัญน้อยและ
- 5) ค่าระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีระดับความสำคัญน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 82.41 มีอายุ 41-45 ปี ร้อยละ 26.55 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 60.69 ดำรงตำแหน่งในสถานประกอบการ คือ ผู้จัดการ ร้อยละ 42.41 ประเภทธุรกิจของสถานประกอบการคือ การขายส่งและการขายปลีก ร้อยละ 44.14 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี ร้อยละ 35.86 มีจำนวนนักบัญชีที่อยู่ในบริษัท จำนวน 1-2 คน ร้อยละ 49.66 และนักบัญชีที่อยู่ในบริษัทจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 62.41 ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		ร้อยละ
อายุ	น้อยกว่า 30 ปี	16.90
	30-35 ปี	18.62
	36-40 ปี	18.97
	41-45 ปี	26.55
	46-50 ปี	14.14
	มากกว่า 50 ปี	4.83
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1.72
	ปริญญาตรี	60.69
	ปริญญาโท	37.59
ตำแหน่งงานในสถานประกอบการ	ผู้จัดการ	42.41
	กรรมการผู้จัดการ	6.21
	เจ้าของบริษัท	50.34
	กรรมการบริหารงาน	1.03
ประเภทของธุรกิจ	การผลิต	19.31
	การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์	23.45
	การขายส่งและการขายปลีก	44.14
	กิจกรรมทางการเงินและประกันภัย	4.83
	ที่พักแรมและบริการร้านอาหาร	7.24
	อื่นๆ	1.03
ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ	น้อยกว่า 5 ปี	16.55
	5-10 ปี	27.24
	11-15 ปี	35.86
	16-20 ปี	12.07
	มากกว่า 20 ปี	8.28
จำนวนนักบัญชีในบริษัท	1-2 คน	49.66
	3-5 คน	30.00
	5-7 คน	12.41
	8-10 คน	5.52
	มากกว่า 10 คน	2.41
ระดับการศึกษาของนักบัญชี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	25.17
	ปริญญาตรี	62.41
	ปริญญาโท	12.41

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์

1. ลำดับความสำคัญของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามคุณลักษณะ

ลำดับ	คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย	SD.	การแปลผล
1	ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.78	0.50	มากที่สุด
2	ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	4.50	0.58	มาก
3	ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	4.40	0.61	มาก
4	ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	4.28	0.69	มาก
5	ด้านทักษะทางปัญญา	3.96	0.89	มาก
6	ด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ	3.73	0.82	มาก
โดยรวม		4.28	0.77	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.80) รองลงมาคือ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.50) และ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.40)

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะเป็นรายด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านทักษะทางปัญญา คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการด้านทักษะทางปัญญาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ มีความรู้ความสามารถด้านบัญชีการเงิน และ มีความรู้ความสามารถด้านภาษีอากร (ค่าเฉลี่ย 4.61) รองลงมาคือมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ(ค่าเฉลี่ย 4.16) และ มีความรู้ความสามารถด้านบัญชีต้นทุน (ค่าเฉลี่ย3.93)

1.2 ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของ สถานประกอบการด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ สามารถบันทึกบัญชีได้อย่าง ถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี (ค่าเฉลี่ย 4.89) รองลงมา คือ จัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ (ค่าเฉลี่ย 4.69) และ สามารถใช้ ไมโครซอฟท์ออฟฟิศ พิมพ์งาน คำนวณ นำเสนอ (ค่าเฉลี่ย 4.58)

1.3 ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการด้านทักษะงานคุณลักษณะเฉพาะบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ มีความรับผิดชอบในงาน ที่ได้รับมอบหมาย (ค่าเฉลี่ย 4.96) รองลงมาคือ มีความซื่อสัตย์ (ค่าเฉลี่ย 4.94) และ มีความขยัน อดทน และตั้งใจในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.92)

1.4 ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการด้านทักษะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.54) เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ มีความตั้งใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี (ค่าเฉลี่ย 4.69) รองลงมาคือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดและการเขียน (ค่าเฉลี่ย 3.57) และความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานร่วมกับผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย 3.54)

1.5 ด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ มีความรู้ด้านจรรยาบรรณการประกอบธุรกิจ (ค่าเฉลี่ย 4.54) รองลงมา คือ ความมีความเข้าใจถึงความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย 4.13) และ มีความรู้ด้านสภาพแวดล้อมของธุรกิจ (ค่าเฉลี่ย 3.83)

1.6 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของ สถานประกอบการด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม เชื่อตรงต่อวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.88) รองลงมาคือ ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และมุ่งมั่นให้งานสำเร็จ (ค่าเฉลี่ย 4.87) และ การรักษาความลับขององค์กรที่สังกัด ไม่นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต (ค่าเฉลี่ย 4.83)

2. ลำดับความสำคัญของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เรียงลำดับจากมากไปน้อย 10 อันดับแรก ในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามรายชื่อ

ลำดับ	คุณลักษณะ	ค่าเฉลี่ย	SD.	การแปลผล
1	มีความซื่อสัตย์	4.96	0.22	มากที่สุด
2	มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	4.94	0.29	มากที่สุด
3	มีความขยันอดทนและตั้งใจในการทำงาน	4.92	0.37	มากที่สุด
4	สามารถบันทึกบัญชีได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี	4.89	0.33	มากที่สุด
5	ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสยุติธรรมเชื่อตรงต่อวิชาชีพ	4.88	0.34	มากที่สุด
6	ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาด้วยความระมัดระวังรอบคอบและมุ่งมั่นให้งานสำเร็จ	4.87	0.34	มากที่สุด
7	การรักษาความลับขององค์กรที่สังกัดไม่นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต	4.85	0.45	มากที่สุด
8	ปฏิบัติตามตามจริยธรรมขององค์กรที่ตนสังกัด	4.83	0.58	มากที่สุด
9	ปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพและทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง	4.71	0.46	มากที่สุด
10	มีความตั้งใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	4.69	0.54	มากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาผู้ประกอบการในจังหวัดอุบลราชธานี สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในแต่ละด้านพบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นที่พึงประสงค์มากที่สุด และพบคุณลักษณะรายชื่อที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด 10 อันดับแรกนั้น คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีถึง 5 คุณลักษณะ ประกอบด้วย ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสยุติธรรมชื่อตรงต่อวิชาชีพ ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาด้วยความระมัดระวังรอบคอบและมุ่งมั่นให้งานสำเร็จ การรักษาความลับขององค์กรที่สังกัดไม่นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ปฏิบัติตนตามจริยธรรมขององค์กรที่ตนสังกัด และ ปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพและทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีระศักดิ์ชัดสงคราม (2557) คุณลักษณะของนักบัญชี ที่พึงประสงค์เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากมุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพ เป็นลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดในมุมมอง สถานประกอบการและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ชุตดา นารณกรกิจ (2551) เรื่องคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความเห็นของผู้ประกอบการ พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะที่ผู้ประกอบการต้องการมากที่สุด

2. จากคุณลักษณะรายชื่อที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ที่ให้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ลาลือ (2552) เรื่องคุณสมบัติของนักบัญชี ที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่พบว่าคุณสมบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นลำดับแรกคือความซื่อสัตย์และสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล สุมรรคา (2554) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกรณีศึกษาสถานประกอบการจังหวัดสระบุรีพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี ด้วยความซื่อสัตย์ชื่อตรงต่อวิชาชีพบัญชี

สรุป

สรุปผล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ 41-45 ปีระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 60.69 ตำแหน่งในสถานประกอบการ คือ ผู้จัดการ ประเภทธุรกิจของสถานประกอบการคือ การขายส่งและการขายปลีก ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี มีจำนวนนักบัญชีที่อยู่ในบริษัท จำนวน 1-2 คน และนักบัญชีที่อยู่ในบริษัทจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่ เมื่อพิจารณารายคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการมากที่สุดคือ มีความซื่อสัตย์ รองลงมาคือ มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย และ มีความขยันอดทนและตั้งใจในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. นักบัญชีของสถานประกอบการ เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นักบัญชีควรมีคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด ซึ่งสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

ในปัจจุบัน ไม่ใช่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระของรายวิชาเท่านั้น แต่ควรมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งเป็นการพัฒนาการเรียนรู้อีกด้านหนึ่ง คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามทักษะที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดไว้ เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

2. ด้านทักษะด้านปัญญาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ 3 อันดับแรก คือ ความรู้ความสามารถด้านบัญชีการเงิน ความรู้ความสามารถด้านภาษีอากร และ ความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งที่สถานประกอบการให้ความสำคัญกับทักษะด้านปัญหา ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจะต้องมุ่งเน้น นักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2558. ข้อมูลจดทะเบียนนิติบุคคลรายปี 2558. (ระบบออนไลน์)แหล่งข้อมูล :<http://datawarehouse.dbd.go.th/bdw/menu/est/1.html>(25เมษายน 2558)
- กรรณิการ์ ลาลือ. 2552. คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัด เชียงใหม่.การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กานต์ชูดานารณกรกิจ. 2551. คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จีระศักดิ์ชัดสงคราม. 2557. คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากมุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นฤมล สุวรรณคา. 2554. ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษาสถานประกอบการจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบัญชี). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏธัญบุรี.
- สภาวิชาชีพบัญชี.2547. “พระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547. กรุงเทพฯ : สภาวิชาชีพบัญชี.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. 2554.“มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพ.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.fap.or.th/files/st_eduit/33.pdf (22กรกฎาคม 2558).
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. 2547. “นักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟไอ.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : [office.nu.ac.th/nu_journal/pdf/journal/12\(2\)51-56.pdf](http://office.nu.ac.th/nu_journal/pdf/journal/12(2)51-56.pdf) (12มิถุนายน 2558).